

NAPREJ

Državna licejska knjižnica
v LJUBLJANI

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva pe-
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Celje,
Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadstropje.

Naslov za dopise: »NAPREJ«, Celje,
Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 20 Din,
za inozemstvo 30 Din.

Oglasil: prostor 1x65 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisajte, sicer
se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.
Reklamacije za list so poštne preste.

Revolucionarnost.

Revolucija ali rebeljon je znana da-
nes že vsakemu Slovencu, namreč izraz
kot tak, ki pa ga vsak tolmači seveda po
svoje. Eni mislijo, da je to nekaka podiv-
jana ustaja prebivalcev vse države pro-
ti vladajočim, drugi zopet si mislijo to
stvari čisto nedolžno, kakor recimo, na-
vadev prepirek med dvema osebamama
in potem pretep teh, ki se okoli obeh
prepirajočih zbirajo.

Vsak tolmači drugemu, ki misli
o njem, da se tega ne ve, svoje mnenje
o tej zadevi; včasih se zgodi, da začne-
ta dva, ki mislita o tem različno, drug
drugemu objasnjevati pomen in vsebino
te besede in lahko nastane med njima
oster pretep, posebno če sta oba »rebe-
liša«, kakršen izraz rabijo naši kmetje za
živokryne ljudi. Na tak način nastane
med njima nekakšna revolucija, njiju
mnenji se križata, njiju roke tudi in ker
si ne znata izbojevati pravice niti eden,
niti drugi v moralnem oziru, se prevr-
ne v znak tisti, ki je fizično slabši. Če
pa imata orožje, zmaga tisti, ki je ur-
nejši in prebrisanejši, navadno pa tudi
močnejši. Torej je le zmagovalac revo-
lucionar po svojem lastnem mnenju, po-
legli pa ni revolucionaren, četudi še
vedno trdi, da je. Nasprotnik mu stopi
na vrat in ga pritiska k tlom in s tem
činom je baje zatrl nasprotnikovo revo-
lucionarnost.

Njuni mnenji sta se križali in si na-
sprotovali. Čisto podobno se vrši v res-
ničnem življenju, tudi v življenju dru-
žbe oziroma države. Mnenji dveh sek-
cijskega prebivalstva se križata, si
nasprotujeta in skušata drug drugo po-
biti. Ena sekta tipi in gara, da ji kaplje
pot curkoma raz obraz, druga pa leži v
sonci, »dela« različne nesmiselne zadeve
in uživa sadove truda prve sekte. Pri-
staši prve sekte so delavci, je proletar-
iat, pristaši druge sekte pa so kapita-
listi, ki žive le od kapitala, ki jim ga
delavci nanosijo na kupčke. Obe sekci se
borita za življenje, samo s to razliko, da
se bori sekta kapitalistov — lenuhov z
razumom in prebrisanstvom, dočim se
delavci bore nekako mehanično in z žu-
ljavimi rokami. Ta razlika pa nastaja

radi tega, ker je kapitalistom dana pri-
lika, prisvojiti si vse možnosti za izobra-
zbo duha in si s tem pridobivati zaved-
nost, ki je predpogoj za uspešno borbo
za obstanek. S samim delom človek, če
si še tako prizadeva, ne bo dosegel
uspehov v tej večni borbi, kajti materija
brez duševnih sil je kakor voz brez ko-
les: ne spraviš ga dalje. Sama duševna
sila brez materije je pa tudi nekaj čisto
proti naravnim zakonom, torej je to
oboje drugo od drugega odvisno. Kdor
poseduje zavest in razumnost ter delav-
nost, oboje v isti meri, je še le popolno
človeško bitje, je res še le pravi »otrok
božji«. Če bi hoteli klerikanci kaj ugo-
varjati, se lahko sklicujemo za to trdi-
tev na samega Boga, ki je tudi delal in
misli. Obe ti sekci sta torej nepopolni.
Kapitalisti se izobražujejo, mislijo, če so
se misliti sploh navadili, ter si prizade-
vajo pridobivati si vedno več. Ker pa
imajo svoj vsakdanji kruhek že zago-
tavljen, jim ni treba tega, kar si pridobe,
uporabljati sproti, temveč shranjujejo v
kakšen skrit kotiček ali pa v želez-
ne shrambe. Delavci delajo predmete, ki
jih potem prevzamejo kapitalisti v
oskrbo in jih čim dražje razpečajo
dalje. Denar se jim kopiči, in čim bolj se
događa to, tem bolj trpi pri tem delavec;
kajti draginja s tem kopičenjem od stra-
ni kapitalistov raste, delavčeva plača
pa ne.

Delavstvo potrebuje pomoči, ki mu
jo more dati le zavednost. Zavednost
pa mu kapitalistični lenuhji ne bodo dali,
ker vedo, da bi s tem zgubili polagoma
vseh svoj ugled pri delavstvu in bi njho-
vo kopičenje bogastva ponehaval dan
za dnem.

Socializem je nauk, ki hrani v se-
bi vso to delavstvu potrebno zavednost.
Star nauk je že to, prištevali so ga zna-
nostim, teorijam in ga označili kot uto-
pijo. Ko pa je Karol Marks jasno in
brez ovinkov zaključil: Proletarci vse-
dežel, združite se, je naenkrat prešnilo
vse tiste, ki so ta klic slišali, nekaj nad-
naravnega. Nekateri so si ta klic pobliže
ogledali in so brali v njem, da je zaved-
nost potrebna, ker brez zavednosti je
klic res utopija. Drugi so klic slišali, pa
so verjeli kapitalistom, ki so označili reč

kot nekaj neizvedljivega, in na ta način
so na ta klic kmalu pozabili. Kapitalisti
pa so se veselili prve zmage.

Oni, ki so sledili klicu prvega pro-
buditelja, so ta klic širili po svoji bližnji
okolici, ljudje so se množili, sadili želje
in nauke svojih prednikov, dalje in v ne-
dolglednem času je nastala prva sociali-
stična družbica. Iz te družbice so izha-
jali zavedneži in so stremeli za tem, da
kot socialisti prenesejo zavednost tudi
na druge.

Prisvojili so si lastno mnenje, ki se
z mnenjem kapitalistov ni strinjalo, torej
se je križalo. Ker je večina ljudi delav-
cev, so ti prvi socialisti uvideli, da je
njih mnenje pravilnejše od onega kapi-
talistov in so začeli misliti ter delati na
to, da ga uveljavijo, kapitalističnemu
naziranjju pa skopljajo grob. Začeli so
delati za spremenitev družabnega reda,
dosedanji red so hoteli obrniti, torej re-
volucirati in so si pridobili s to mislijo in
idejo pravico do imena revolucionarji.

Ljudje so o tem imenu dosti slišali,
si ga zapomnili, pozabili pa so njegov
pravi smisel in ga prilagodili svojim
osbnim interesom.

Kapitalisti so spoznali nevarnost, ki
se jim približuje, pa so začeli s protiak-
cijo. Pridobili so si pravico do izraza
»reakcionarci«. Svojo reakcionarnost so
skušali uveljaviti na najrazličnejše na-
čine, ki pa so bili vsi nepošteni in strašno
spletkano zasnovani. Mnogo revolucio-
narcev so polovili v svoje pajčje mreže
in jim onemogočili nadaljnje delovanje
za revolucionarne ideje.

Mnogo je med revolucionarji še ta-
kih, ki mislijo, da je revolucija nekaj čis-
to malenkostnega, mala zadevica, ki jo
more izvesti vsak otrok. Temu pa ni ta-
ko, kajti proti zavednosti in proti skrito
nastavljenim mrežam nasprotnikov se
ni mogoče boriti niti z orožjem niti silo,
marveč z razumom in mišljenjem. Za
to pa je potrebna zavednost, in da se bo
revolucionarni socializem kdaj udeležil,
je treba ljudstvo vzgajati in vlivati vanj
zavednosti. Doseči je to mogoče pri toli-
ki množici ljudi le s takimi sredstvi, ki
gredo daleč po vsem svetu, pa se bist-
veno niti najmanj ne spremenijo. To je za

današnje čase edino tiskan ali pisan list,
več listov pa knjiga ali časopis.

Kapitalisti so to natančno vedeli in
so naperili svoje orožje predvsem na
tisk, da bi ga delavstvo ne dobilo v sa-
mohotno uporabo. Delavstvo se mora
proti temu boriti, čeprav ne vse, čeprav
samo nekateri, samo del te delavske ce-
lote, kajti vsaka zmaga za dosego tiska
bo prinesla mnogim zavednost in z za-
vednostjo revolucionarni duh, ki bo s
časom premagal reakcionarne napore
in izpremenil sedanj družabni red.

Zato, sodrugi, v boj za zavednost,
za naš socialistični tisk in naše revolu-
cionarne ideje. **Revolucionarec.**

Politične vesti.

* V zakonodajnem odboru je imel fi-
nančni minister govor, v katerem je po-
vedal, da se uradniška pragmatika uve-
ljava s 1. oktobrom. Govoril je tudi o
tem, da bodo zviševali plačo uradnikom
na ta način, da jih bodo reducirali. V ta
namen je vlada že sklenila, da se v pri-
hodnjih navedbah pragmatike ukine
stalnost uradništva za tri leta. Tudi ven-
tili imajo že pripravljene za vsak slu-
čaj (in pri nas je že tako, da pridejo pri
državnem stroju ventili najprvo v upo-
rabo) in ti ventili so: znižanje dragin-
jskih doklad (pa ne oficirjem!), ukinjenje
raznih beneficij (pa ne n. pr. Pašičev be-
nefic, da ne plača od svojih milijard niti
ficka davka!), izvedba davka na uradni-
ške plače (z drugačnimi besedami: kar
boš dobil poviška, ti ga bodo davki po-
žrili) in — sprememba zakona (to se pra-
vi: pragmatiko damo le sedaj začasno).
Kdor je govoril, da bodo uradniki brez
organizacije (kar sedaj imajo, ni organi-
zacija, temveč samo navaden vetera-
nenferajn), brez razredne organizacije in
s kompromisarskimi akcijskimi odbori
kaj dosegli, je norec ali pa lump.

* Zakon o srednjih šolah je tako mu-
jen, reforma tako potrebna, da pomeni
vsako cencanje na tej stvari povečeva-
nje šolske intelektualne omejenosti. Na-
vzlic temu so radikalci tozadevno sejo
v zakonodajnem zboru brez navedbe
vzroka odgodili. Zakon je torej ponovno
za daljši čas pokopan.

Strah in praznoverje.

Zgodovina človeštva je neprestan
boj med temo in lučjo, med znanostjo in
praznoverjem. Razvoj prikazuje zmote
in zabloda človeških otrok, njih sanje,
upe in trudna pota, oškropljena s sol-
zami in krvjo in jih zaznamuje. Brez-
številne so žrtve, ki jih je darovalo člo-
veštvo na oltar strahu in praznoverja.
Žrtve vojn, bolezni, potresov in drugih
katastrofalnih dogodkov ni mogoče niti
izdaleka primerjati s škodo, ki jo je
povzročila človeštvu vera v zle in do-
bre duhove.

Vera v duhove se je porodila v ča-
su, ko se je v primitivnih možganih
pračloveka začel razvijati razum. Ve-
čina prvih pojmov ver v duhove so an-
tropomorfičnega značaja. Primitivni
človek je opazoval naravne prikazni
svoje okolice in jih tolmačil v podo-
bah samega sebe. Videl je pripogibanje
bilk in slišal šuštenje listja v vetru; o-
pazoval je bujanje valov ob obrežju, to-
da moči, ki je to povzročala, si ni znal
tolmačiti. Oblaki so plaval po nebu,
spreminjajoči vsak čas svoje oblike v
fantastične podobe. Bliskalo se je, gr-
melo in treskalo in drevo poleg divjaka
se je razklalo na tisoče kosov. Opazoval
je solnce, luno in zvezde; videl jih je
vzhajati na eni strani in zahajati na
drugi. Primitivni človek, živeč v tes-

nem stiku z naravo, je videl vse to bolj
živo, kakor si moremo mi predstavljati.
Videl je, da se ti elementi premikajo, da
spreminjajo obliko, torej morajo biti
živa bitja. Da lahko vrše te izpremem-
be, morajo biti obdarovani z razumom,
— nekaka božanstva. Ta pojem primi-
tivnega človeka je postal bistvo maliko-
vanja, — prva oblika praznoverstva.
Iz te oblike so se razvile druge verske
ideje, ne samo primitivne, temveč cela
vrsta teoloških koncepcij ter vse vere
v duhove.

Ko je divjak premotril svojo sen-
co, ni razumel svojstva in učinka svet-
lobe. Videl je le svojo, več ali manj po-
pačeno brezstvarno podobo, premika-
jočo se kakor on in izpreminjajočo svojo
obliko v razmerju s črto izvirajoče svet-
lobe. Opazil je, da mora biti senca ne-
kak proizvod njega samega. Iz tega je
sklepal, da je nekaj v njem, spadajoče
k njemu, on sam v drugi podobi, toda
brez kosti, mesa in krvi, — njegov
duh. Tako najdemo, da sta izraza »sen-
ca« in »duh« rabljena v več slučajih kot
en pojem v bajeslovju vseh narodov.

Ko je divjak gledal v mlakužo, je
videl svojo obliko v jasni izrazitosti.
Toda ko je potaknil roko v vodo in ho-
tel zagrabiti svojo podobo, ni bilo v
mlakuži ničesar. To, kar je videl, je mo-
ralo biti breztelesna stvar, duh ali pri-
kazen.

Kar je videl primitivni človek s svo-
jimi očmi, mu je potrjeval glas in odmev.
Ko je stal v globeli in vpil, je njegov
krik odmeval od okoliških pečin in gr-
movja. Spoznal je, da je bil to njegov
glas, ponavljajoč njegove besede, toda
daleč v stran od prostora, kjer je on
stal. Iz tega je sklepal, da mora biti tam
njegov duh, posedujoč moč govora, ka-
kor on sam.

V spanju je izgledalo, kakor da je
duh začasno zapustil svoje bivališče.
Smrt si je divjak predstavljal kot ne-
prestano spanje. Duh je odšel in se ni
povrnil več. Kam je odšel? Na to vpra-
šanje si je divjak različno odgovarjal.
Večina primitivnih plemen je verovala,
da so duhovi prebivali v bližini telesnih
ostankov umrlih. Pri skoro vseh plemenih
in narodih se je na ta način ohranila
vera v posmrtno življenje.

Vera v posmrtno življenje duhov
posameznikov je vplivala globoko na
mišljenje živih. Te duhove so smatrali
skoro v vseh ozirih za zlobna bitja, in
večina nezdol in nesreč, ki so se pri-
godile živim, so smatrali za delo teh
duhov. Hudobna bitja, duhovi umrlih,
so bila vsepovsod. Teh se je divjak bal,
oboževal jih je, prosil in rotil in jih
klical z različnimi imeni. Živeč med
divjimi živalmi v vednem boju z njimi
je bilo njegovo glavno opravilo boj za
obstanek. Strah in trepet sta bila pre-

vladujoča elementa. Strah pred nešte-
timi duhovi, trepet pred naravo in nje-
nimi elementi, strah pred divjimi žival-
mi in divjimi ljudmi, njemu podobnimi,
to vse ga je sililo, da je moral vedno pa-
ziti in bežati ali pa se z njimi boriti. Če
ni bilo drugega izhoda, Popolen suženj
teh strahov je le redkokdaj užival tre-
nutek miru in počitka. Toda ves ta strah
pred zverjadjo in elementi narave je bil
malenkosten v primeri z drugim, nezna-
nim živalskim — strahom pred duhovi.
Ta vse in povsod zastirajoča groza, ki
si jo je ustvaril sam, mu je prizadevala
neizrečene muke. Pred divjimi živalmi
se je še lahko rešil z bojem ali na kak
drug način. Toda proti močem duhov
ni bilo izhoda. Četudi vedno okoli nje-
ga, bili so nevidni, nedotakljivi in ne-
razumljivi. Volja duhov mu je bila ne-
znana in, če si je nakopal njih jezo, ni
mogel najti načina, da bi jih potolažil.

Razumljivo je, da je bila v tej straš-
ni stiski vsaka misel, ki je obetala ka-
kršnokoli rešitev, dobrodošla. Toda od
kje naj pride rešitev? Edini uspešni na-
čin izvedeti željo duhov, je bil mogoče le
s posredovalcem, ki naj bi posedoval
moč občevarjanja med duhovi in ljudmi. V
takih okoliščinah ni nič čudnega, če je
divjak hitro verjel in željno sprejel vsa-
kega, ki si je lasil nadnaravno moč.
Ako pomislimo, da je celo danes v tako-
zvanih civiliziranih državah na stotine

* Klerikalci se jeze na ta svoj ofi-
elni naslov. V narodni skupščini se je
razvil oster spopad med Ivanom Puc-
ljem (SKS) in Franom Škuljem (SLS),
ker je Pucelj imenoval kleri-
kalce klerikalci in ne esecesarji, ki je
pravilno parlamentarno ime za poslance
v Jugoslovanskem klubu. Ti gospodje
imajo posebno radi, če jih kdo naziva
»zastopnike slovenskega ljudstva«. U-
pamo, da jih bomo mogli kmalu nazi-
vati »nedostopnike slovenskemu ljud-
stvu«. Če bo namreč zavednost rasla,
kakor rasejo gobe po dežju.

* V Zagrebu so aretirali večjo druž-
bo, ki se je bavila s plodonosnim zana-
jom volunštva v prid južne sosede naše
države, ki hrani v sebi kosti mnogih pa-
pežev (Italija). Ta družba je bila po-
polna, ker je imela zastopnike tudi iz
ženskega sveta. Iz tega dejstva je pa
tudi možno, da je ta družba izvrstno in
z uspehom delovala, ker je vsebovala
veliko mladih sil, med katerimi so žen-
ske sile v današnji dobi že visoko nad
moškimi silami. To seveda le v sploš-
nem, izjeme so pa povsod. Poizvedbe
so dognale, da ni bila v tej družbi zasto-
pana nobena stranka in vladajoči re-
žim se je topot urezal, ker se mu ni po-
srečilo naprtni grehi kateri nasprotni
stranki.

* O našem notranjepolitičnem polo-
žaju nastajajo zopet divjaške vesti. Ra-
dič je v soboto govoril oster govor, v
katerem se ni nič kaj laskavo izrazil o
kraljevi rodbini in zlasti o kraljici. Pa
tudi Italijane je baje šuntal, naj pridejo
Hrvat »odrešiti«. Vse to je zbudilo tako
ogorčenje (dobro zasnovano in priprav-
ljeno ogorčenje), da je smel pravdni mi-
nister na sredini seji ministrskega sveta
že zabijati, naj se Radič izroči sodiš-
ču. Baje se bo aretacija izvršila v sobo-
to. — Proti Radiču sedaj niso več asmo
radikalci, temveč se lomijo od njega tu-
di klerikalci, ki so se ga držali itak samo
zato, ker so se bali njegovega pohoda
na Slovensko. Sedaj so pošnoli, da mu
preči veleizdajniška afera, pri kateri ni
dobro svojo glavo postaviti za talca. —
Razen tega očitajo Radiču, da jim je na-
vzlic vsem obljubam vendarle delal taj-
no zgago v Sloveniji. Dalje se jim je
strašno zameril z objavo Markovega
protokola, ki jih kaže vsemu svetu na-
ge, sezute, gologlave, umazane, požre-
ne, izdajalce proti vsem obljubam, ki so
jih dajali svojim volilcem pred volitva-
mi. Zadnje vesti govore o tem, da je blok
že razbit in da so klerikalci začeli sa-
mostojno nova pogajanja s svojimi biv-
šimi ljubčki radikali za vstop v vlado!
Markov protokol jih je torej razgalil v
njihovi umazanosti, zadnje vesti pa po-
trjujejo, da delajo kakor tisti lopovi, ki
so že preveč v blato zlezli in se ne bri-
gaio za nobeno moralo več: svojo uma-
znanost hočejo izživet do konca.

* Listi poročajo o vselem dogodku
v kraljevi rodbini. Trije doktorji so pre-
iskali kraljico in ugotovili, da je že
celih 7 mesecev noseča.

Širite proletarski tisk!

duševnih mazačev in prerokov, ki pri-
vlačujejo množice privržencev in verni-
kov, se ne čudimo praznovrstu prani-
tivnega človeka, ki je v vedni grozi
pred zlobnimi duhovi iskal pomoč pri
posredovalcih. Tisti, ki so si prisvajali
nadnaravno moč, so bili povsod dobro-
došli in so izvajali velikanški vpliv na
mišljenje ljudstva.

Začetek vseh ver in poznejših ver-
skih in cerkvenih institucij je delo stra-
hov in praznoverja. Tudi krščanska ve-
ra ni nič drugega kakor posnetek baje-
slovja in popačene zgodovine mnogih
narodov. Nešteti svetniki in svetnice,
pred katerimi se ljudstvo klanja, katere
časti in moli in jim prinaša darove, na-
domestujejo starodavne malike in zle
duhove, ki so povzročali strah in trepet
v življenju primitivnega človeka.

Vsa znanost in iznajdbe pretečene-
ga in sedanjega stoletja niso mogle od-
straniti straha in zmot. Se vedno stoje v
napotje resnici in napredku. Nevednost
mase je še ogromna. Resnica je, da so
lažne ideje o duhovih in strahovih ovr-
žene in prava razlaga o naravnih po-
javah dokazana, toda vse to je vsled ne-
vednosti mase še neznatna stvar. Števi-
lo tistih, ki poznajo resnico, je relativno
neznatno celo v najbolj naprednih drža-
vah. Velika večina ljudi ima le površne
pojme o zakonih narave; kajti za spo-
znanje fizičnih, kemičnih in drugih za-

Razno.

r Jutrišnje številke »Napreja« naj
naročniki ne reklamirajo, ker sploh na
bo izšla. Prihodnja številka izide še le
v nedeljo.

r Oa štirih utopljenih duhovni-
kov, ki jih je smrt zalotila v Dravi
pri Breznu, so v torek našli tri pod
postajo Sv. Lovrenc na Pohorju.

Celje.

c Delavsko pevsko društvo »Na-
preja« bo priredilo v nedeljo 5. avgusta
poletno veselico v gostilni pri Svetelu
v Gaberjih. Opozorjamo vsa druga dru-
štva, da ne bi priredila na ta dan kaj
podobnega. Več sledi iz Lepakov. Od-
bor.

c Občinski svet celjski je na seji
dne 2. julija 1923. sklenil mestnemu ma-
gistratu naročiti, da principiarno ne iz-
posoja več kakršnihkoli mestnih za-
stav. Celjska društva radi tega opozar-
jamo, da se ne obračajo več s prošnjami
na mestni magistrat za izposojevanje
zastav. Mestni magistrat celjski, 15. 7.
1923. Za župana: Šubic, s. r.

Ljubljana.

l Mestni deklški internat »Mladika«.
Vsa vprašanja in priprave, dotikajoča
se mestnega deklškega internata »Mla-
dika«, ki je last mestne občine, je na-
slavljati od sedaj naprej direktno na
mestni magistrat ljubljanski, ki bo dajal
v tem oziru potrebna pojasnila in posa-
meznike obveščal, če bo mogoče začet-
kom letošnjega leta internat sploh otvo-
riti.

Maribor.

m S kakšnim dovoljenjem sme bivši
čevljar in gostinčar Ivan Pirc proda-
jati saharin na debelo in drobno? Go-
spod Ivan Pirc ima poleg tega še bra-
narjo in žganjeto na Koroški cesti št.
90 v Mariboru. Kakor slišimo ima ta
gospod še več čednosti za seboj. V ne-
kem kraju pri Celju je kupil posestvo
brez denarja. Ko je postal lastnik tega
posestva, je ta prodal vse orodje, voz,
brano, plug in kravo. Zraven tega je
prodal velik del gozda, posekal les in
pustil zemljišče neobdelano, potem ko
je tudi na zemljiško knjigo vzel 60.000
kron posojila. Delavstvo in vse tiste, ki
imajo s tem gospodom opravka, sviri-
mo, sanitarne oblasti pa opozarjamo na
zakotno kupčijo saharina.

Iz stranke.

s Krajevna organizacija SSJ v Ce-
lju sklicuje izredni občni zbor, ki se bo
vršil v nedeljo 29. julija pri Zelenem
travniku ob 8. jutraj s sledečim dnev-
nim redom: 1. Poročilo odbora; a) taj-
nika, b) blagajnika, c) kontrole; 2. po-
ročilo občinskih klubov mesta Celje in
občine okolica Celje; 3. poročilo obra-
čuna I. vsedelavskega zleta; 4. volitev
novega odbora; 5. razni predlogi in slu-
čajnosti. Zaradi obširnega dnevnega re-
da pozivamo vse člane krajevnega orga-
nizacije, da se točno ob napovedani uri

zborovanja udeležijo. Ta oklic velja za
vse člane, drugih povabil ne bo, tudi
nobenih lepakov. — Odbor.

Iz strok. gibanja.

g Spored kongresa jugoslovanske-
ga učiteljstva v Ljubljani. Zborovanja
bodo trajala tri dni. V nedeljo 5. avgu-
sta se bo vršila ob 8. uri dopoldne v
mestni posvetovalnici na magistratu
seja glavnega odbora Udruženja Jugos-
lov. Učiteljstva, v katerem so poleg
beogradskega vodstva tudi po trije za-
stopniki pokrajin i. s. iz Hrvatske, Slo-
venije, Dalmacije, Bosne in Hercegovi-
ne, Črne gore in poverjeništv iz Sr-
bije. Istega dne popoldne se bo vršilo
zborovanje glavnega odbora in delega-
tov vseh pokrajinskih sekcij Udruženja,
na katerem bodo navzoči vsi predsed-
niki okrajnih učiteljskih društev in po
en delegat od vsakega društva. To bo
delegacija, na kateri bodo zastopani dele-
gati iz vse države. Delegacija bo zbo-
rovala v veliki dvorani hotela Union.
V ponedeljek 6. avgusta se bo vršila v
veliki dvorani hotela Union ob 8. III. dr-
žavna učiteljska skupščina Udruženja
Jugoslov. Učiteljstva. Skupščina bo
zborovala ves dan. Na skupščini se bo-
do reševala organizacijska, notranja
vprašanja UJU za celo državo. V torek,
7. avgusta se bo vršil ob 8. v veliki dvo-
rani hotela Union II. kongres UJU. Pr-
vi kongres se je vršil leta 1920. v Beo-
gradu, ob ustanovitvi UJU. Kongres se
vrše vsako tretje leto, drž. učit. skup-
ščine pa vsako leto.

g Razprave na kongresu UJU v
Ljubljani. Letošnji kongres dne 8. avgu-
sta bo razpravljal v prvi vrsti o treh
najnujših problemih, in sicer: 1. Višja
učiteljska izobrazba v Zvezi z vpraša-
njem visoke pedagoške šole, o spreje-
manju učiteljstva na univerzo in reor-
ganizacija učiteljšč. 2. Problem moder-
ne vzgoje v jugoslovanskem pravcu
(razpravlja naš ožji rojak dr. Stane Ra-
pe, učitelj v Ljubljani). 3. O edinstvu
osnovnega pouka v naši državi, s po-
sebnim ozirom na učne predmete, v ka-
terih je treba izvesti edinstvo in eno-
tost pouka v vsej državi.

Dopisi.

Zabukovca. Neki tukajšnji nadso-
drug je ugotovil, da bi se pri nas v Za-
bukovci delavstvo baje lažje organizi-
ralo, če bi v naših vrstah ne imeli toliko
koritarjev, ki se takoj polaknejo raznih
pazniških služb. Dotični sodrug dobro
ve, da je Unija slovenskih rudarjev ime-
la takrat, ko je bila menj poverjena slu-
žba paznika, manj članov, kakor jih ima
danes, in da jaz s tem ne oviram socia-
lizma, niti strokovnega združenja. Če bi
kdaj videl kakoga delavca sedeti, delo
pa, ki mu je poverjeno v izvršitev, bi
radi tega zastajalo, ga moram na vsak
način opomniti na njegove dolžnosti;
kajti socializem nikdar in nikoli ne obeta
brezdelja, temveč uravnava vse tako,
da bo vsakdo v socialistični družbi
opravljal koristna dela, ker bi se na ta
način znižaval za vse delavce delavni

čas. Tisti nadsodrug me je prišteval
Kocmurjevce, čeprav bi njega lažje
prištevali tja. Če je v Zabukovci delav-
skemu pokretu škodovalo koritarstvo
tukajšnjih sodrugov, potem je pač več
krivo njegovo koritarstvo, ker se je kot
prvi polaknil korita v aprovaciji in se
ga je še potem trdno držal, ko ga delav-
stvo za to ni več izvolilo. Jaz bi bil po
nagovoru socialisti le na zunan, na zno-
traj pa apitalist; tudi tu, sodrug, si se
globoko urezal, kajti jaz sem svoj no-
tranji duh pokazal že takrat, ko so v Za-
bukovci se avstrijski stotniki gospoda-
rili in sem tudi njim povedal potrebno v
obraz. Radi svojega notranjega duha
sem moral iti drugič na fronto. Ti pa si
revolucionaril še le potem, ko so revo-
lucionarile že vse ženske v Zabukovci.
Tudi tisti sodrug, ki je zasnoval mojo iz-
ključitev, naj si prevdari, če mora nad-
sodrug res vse pritrditi; nadsodrug se
utegne kdaj potrkati na prsi, češ, da so
vse moje čevkarje prazne in laž. Četudi
trdi, da je bil že pred vojno organiziran,
bo to svojo trditev težko dokazal; pa če
bi tudi bil, mi, ki smo pozneje pristopili
vemo, da je bil on v Zabukovci doigo
časa kot neorganiziran rudar. Izgovor,
da takrat v Zabukovci ni bilo nobene
organizacije, pač ne drži, ker Centrala
Unije slov. rudarjev sprejme tudi posa-
mezne člane iz oddaljenih krajev. Torej,
sodrug, če ne priznaš, da si
mi z očitkom koritara, sebičneža in
Kocmurjevca delal krivico, se bom še
večkrat poslužil načela javnosti in bom
nadrobneje razložil povod in vzroke
svojega koritarstva. Sodrugi, ki boste
razsojali, pa premislite, če nimam jaz
tudi prav, ki trdim, da s tem, če je bil
nekdo že 30 let prej organiziran, delav-
ski položaj se ni rešen in tudi ne bo. Do-
kler ne pridejo v organizacijo tudi vsi
ostali delavci. Vaša baharija o tej nek-
danji organiziranosti delavce bolj odbija
od organizacije kakor vse drugo. Če mi
dokažete, da sem sebičnejši od drugih,
me bo sram in skušal se bom popraviti,
toda, kar boste napravili, napravite jav-
no, ni vam treba nič po tihem priprav-
ljati. Tiha voda bregove podira, pravi
star pregovor. — Ernest Bratec.

Ljubecna pri Celju. Z alkoholom in
sladkimi besedami jih je vjel. V našem
listu smo že mnogo pisali o trpljenju
in krivicah kmetskega ljudstva na de-
želi, a vendar se krivice še vedno po-
navljajo, ker ljudstvo ni izobraženo.
Namesto izobrazbe je gostilna, pretep in
goljufija na dnevnem redu. Ali je to mo-
goče v kraju, kjer je ljudstvo klerikai-
no, da bi se vršile goljufije? Tako bo-
do spraševali pobožni možje. Evo ga
slučaja: Zet na Teharjih je ubil očeta,
Pečovška, ker mu je moral dati prev-
žitek. V Ljubecni (Začretu) je pa sin
Ivan Pirc ogoljufal starše za posestvo
in vse imetje ter živino. Ko sta oče
Jurij Pirc in mati Ana Pirc napravila
z njim pogodbo, je sin prodal velik del
gozda in drugo imetje, izposodil si na
posestvo 15.000 Din in odšel, posestvo
pa pustil v puši.

MISLI.

Z nerganjem škoduje vsaki še tako
dobri stvari, če obnervani ne vedo, da
ne misli škodovati. Marsikdo je agilen
in popolen delavec za blagor človečan-
stva, mora pa kljub temu biti tudi dru-
žabno bitje, da bo prenosljiv v vsakem
slučaju. V tem greše posebno tisti, ki
obilo delajo in res tudi obilo napravijo,
ker si na temelju vseh uspehov ustvarijo
neko čisto posebno sliko o svojem raz-
merju do družbe. S krepko voljo se da
premagati tudi to slabost.

Podgana povzročila požar. V ame-
riškem mestu Pawhuska je pred kratkim
v mestni elektrarni izbruhnil požar, e-
lektrični tok je bil prekinjen in mesto je
bilo za pet ur brez razsvetljave. Velika
podgana je splezala na glavno električ-
no pretikalo in je povzročila kratki stik
med dvema glavnima tokoma. Elektrar-
na je v svojem uradu shranila obžgano
truplo podgane, da s tem dokaže zava-
rovalnici, da je nastal ogenj po krivdi
podgane in ne uslužbencev elektrarne.
— Prosveta.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ in KDZ).
Odgovorni urednik: Alojz Leskošek.
Tisk Zvezne tiskarne v Celju.

Posestvo,

približno 8 orlov veliko, se proda za ce-
no 75.000. Pol ure od Rogatca in 50 kila-
kov od glavne ceste. Več se poizve pri Ant.
Kidriču, Vičja vas, p. Rogatec.